

LLI- 010 Dabas tūrisms visiem UniGreen

**Kā veicas ar universālā dizaina principu ieviešanu
Liepājā
Māris Ceirulis**

Projektu līdzfinansē

Interreg V –A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2014.-20120.gadam

www.latlit.eu

SADARBĪBĀ AR

VIDES PIEEJAMĪBAS VADLĪNIJAS PERSONĀM AR FUNKCIONĀLIEM TRAUCĒJUMIEM (personām ar redzes, dzirdes, kustību un garīga rakstura traucējumiem)

Liepājas Neredzīgo biedrība

**Liepāja
2012**

DEFINĪCIJA

Universālais dizains – tāds produktu, vides, programmu un pakalpojumu dizains, kuru, cik vien iespējams, visi cilvēki var izmantot bez pielāgošanas vai īpašā dizaina nepieciešamības.

Universālais dizains ietver arī noteiktām personu ar invaliditāti grupām paredzētās atbalsta ierīces, ja tās ir nepieciešamas.

ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām
2.Pants

Latvijas Republikā stājās spēkā no 2010.g. 31.marta

Universālais dizains – pieejama vide, produkti, pakalpojumi un informācija visiem cilvēkiem.

Universālais Dizains ir nepamanāms...

...to pamana tad, kad tas netiek ievērots!

Universālais Dizains netraucē nevienam – palīdz VISIEM!

IETVES – KAS PIEDALĀS SATIKSMĒ ?

VELOSIPĒDISTI

PAR PAŠVALDĪBĀM

3. pants.

Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības — domes — un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

12. pants.

Pašvaldības attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu.

Kas ir paveikts?

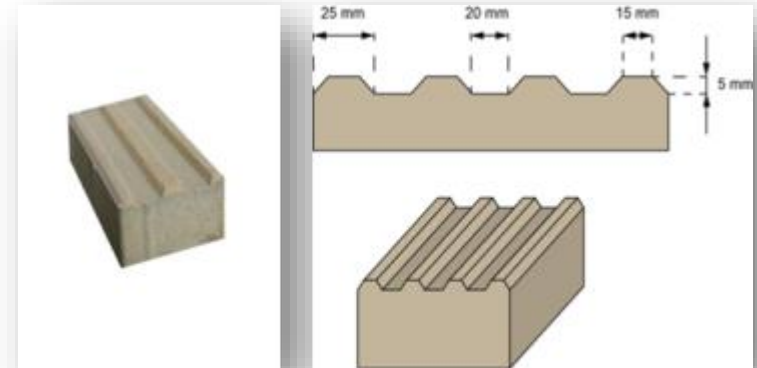
Marķēti stabi

Visa veida stabi, kuri atrodas uz ietvēm – luksofora, ceļa zīmju, reklāmu, apgaismojumu u.c. – ir marķēti ar lenti dzeltenā atstarojošā kontrastējošā krāsā vai marķējums ir rūpnieciski iestrādāts dzeltenā atstarojošā krāsā 1,60 m, 1,40 m un 0,35 m augstumā no ietves līmeņa. Marķējuma lentām vai krāsai jābūt 0,10 m platā joslā.

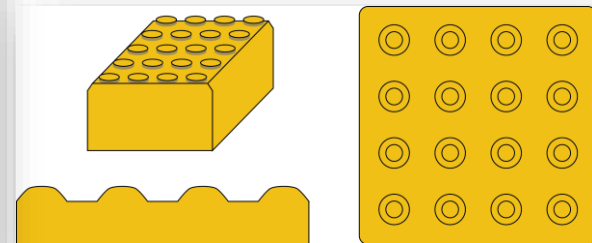
Kas ir paveikts?

PĀRVIETOŠANĀS VADLĪNIJAS CILVĒKIEM AR REDZES TRAUCĒJUMIEM

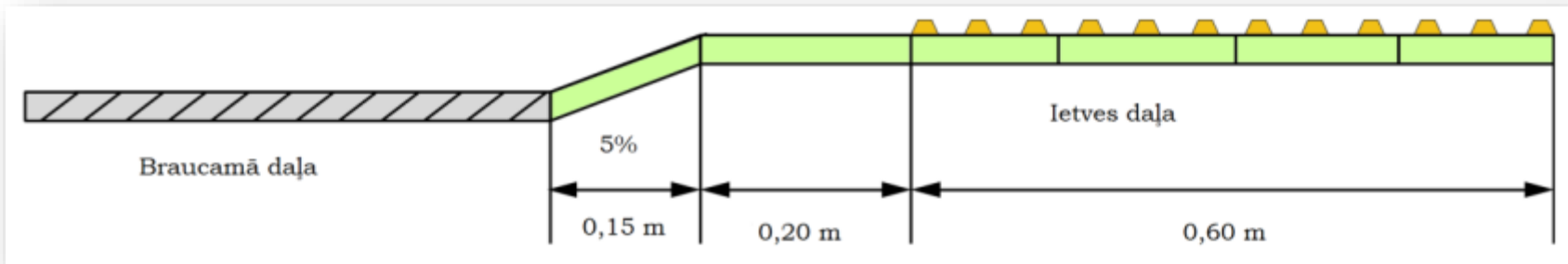
PĀRVIETOŠANĀS VADLĪNIJU SISTĒMA CILVĒKIEM AR REDZES TRAUCĒJUMIEM

BRĪDINOŠĀ JOSLA

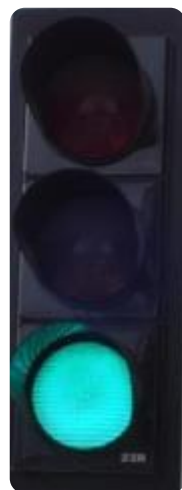

GĀJĒJU PĀREJAS

letves (uzbrauktuves) savienojums ar brauktuvi visā gājēju pārejas platumā tiek veidots brauktuves līmenī (nulles līmenī)

TAKTILIE UN SKAŅAS LUKSOFORI

Liepājas Universitātes piemērs

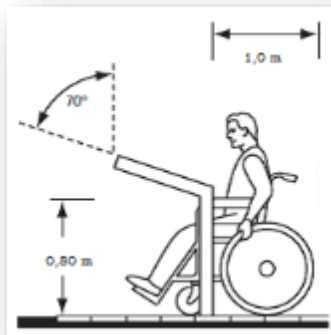
Pirms uzbrauktuves izbūves

Pēc uzbrauktuves izbūves

TAKTILĀS KARTES

- Publiskās vietās uzstādītās kartes ir no cietiem materiāliem (metāla, plastmasas, organiskā stikla un citiem izstrādājumiem), izturīgas pret laika apstākļiem (nerūsē, nepelē, viegli tīrāmas) un iespējamiem mehāniskiem bojājumiem
- Kartes ir pieejamas taktilā (sataustāmā) izpildījumā
- Taktilās kartes ir uzstādītas pieejamās vietās 0,80 m augstumā no zemes līmeņa
- Taktilās kartes laukums nav lielāks par 0,80 x 0,60 m

TAKTILIE APSKATES MODEĻI

Lai cilvēki ar redzes traucējumiem spētu iegūt tādu pašu informāciju, kā citi cilvēki, nepieciešams izveidot apskates objektiem proporcionāli samazinātus modeļus

PLUDMALES PIEEJAMĪBAS KOMPLEKSS

Ģērbtuves ir
pieejamas
cilvēkiem ar
funkcionālie
m
traucējumiem

INFORMATĪVĀS NORĀDES

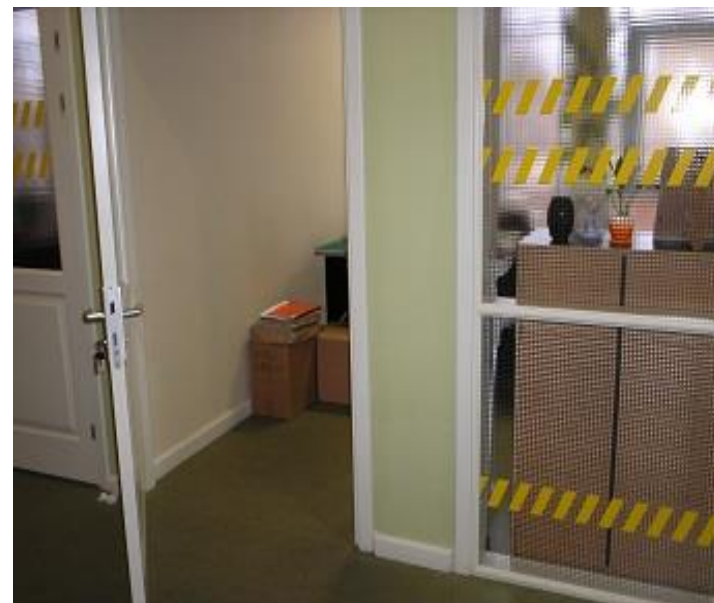

Attēls 146

Attēls 145

MARKĒTAS STIKLA SIENAS UN DURVIS

Markējiet stikla sienu vai durvis ar kontrastējošas krāsas atzīmēm!

Neskrien stiklā!

levēro Universālā dizaina principus

Lietošana atbilst priekšmeta nepieciešamībai
Elastīgums lietošanā
Vienkāršs un intuitīvs dizains
Uztverama informācija
Iecietība pret kļūdām lietojot
Vajadzīga neliela psihiskā un fiziskā piepūle
Izmantots tikai nepieciešamais izmērs un telpa

Lietotājam
Nepieciešams
Lietotājam Nepieciešams
Carību iela 18/205, Lielā
100 2447116, 2634442
info@interreg.lv
www.interreg.lv

ESF
European Social Fund
European Union eea grants
European Economic Adjustment Grants
European Union norway grants
European Regional Development Fund
European Union

Šis plakāts izveidots ar Izašanos, Līdzfinansēšanu un Norvēģijas Finanšu Atbalstu EEZ Finanšu Instrumentu un Norvēģijas valdības dispozīti ģimena ietauros un ar Latvijas valsts Sabiedrības integrācijas fonda finansētu atbalstu. Par kultūras saturu atbild Latvijas Nepieciešamo biedrība.

KĀPNES

- Iekšējā un ārējā vidē visus pirmos un pēdējos pakāpienus, stāvos un pusstāvos marķē dzeltenā vai citā kontrastējošā krāsā (aizliegts marķēt divkrāsainu – dzeltens/melns). Pakāpiena horizontālās virsmas marķējums ir 0,10 m plats, bet vertikālās virsmas – 5 cm plats, visa pakāpiena platumā
- Margas ir kontrastējošā krāsā
- Margu augstums ir 0,90 m no grīdas līmeņa un tām jāsniedzas vismaz 0,30 m pāri pirmajam un pēdējam pakāpienam.
- Uz margu lenteriem ir taktilas (sataustāmas) cipara zīmes un cipars Braila rakstā, kas norāda par ēkas stāvu

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

- Zemās grīdas
- Transportlīdzekļa iekšpusē nosauc pieturas
- Transportlīdzekļa iekšpusē uz tablo parāda pieturas
- Transportlīdzekļa ārpusē nosauc maršruta numuru
- Lielie maršruta numuri (pamatne ne mazāka kā 200x300) priekšējā logā

Kas vēl jādara?

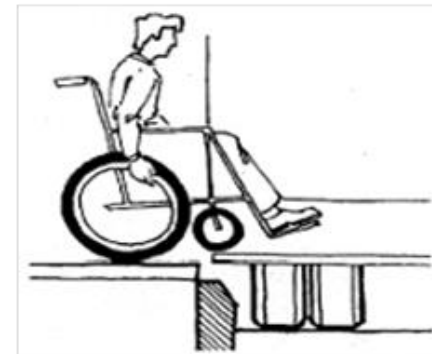
Attēls 107

Attēls 108

Attēls 109

Attēls 110

Pieturvietas pilsētā ir vienā līmenī ar sabiedriskā transportlīdzekļu grīdas līmeni (līmeņa starpība nav lielāka par 1,5 cm), kas atvieglo iekļūšanu transportlīdzeklī cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vecākiem ar bērnu ratiņiem, vecuma pensionāriem.

Kas vēl jādara?

- Sabiedriskā transporta pieturvietas aprīkot ar audio un vizuālo informāciju.
- Turpināt visās publiskās ēkās nodrošināt universālā dizaina principu ievērošanu.

**Plašāku informāciju par
UNIVERSĀLO DIZAINU
(vides, produktu, pakalpojumu un
informācijas pieejamību
visiem cilvēkiem)
skatīt:**

www.lm.gov.lv

www.apeirons.lv

www.videspieejamiba.lv

www.redzigaismu.lv

PALDIES!

Liepājas Neredzīgo
biedrība

Tel. 634 31535

Mob. 26544442

info@redzigaismu.lv
www.redzigaismu.lv

UZMANĪBU

PĀRĀK AUGSTI SLIEKŠŅI. PĀRĀK ŠAURAS DURVIS. PĀRĀK STĀVAS UZBRAUKTUVES. MUMS NEAIZSNIEDZAMA VIDE. **GODĀJĀMĀS AMATPERSONAS!** MUMS IR MAZS LŪGUMS. PIRMS VEIDOT VIDĪ, PIRMS PIEŅEMT LĒMUMU, PIRMS SASKAŅOT PROJEKTU – **ATCERĪTIES PAR MUMS!** VIENKĀRŠĪ UZDODIET SEV JAUTĀJUMU – VAI REZULTĀTS BŪS PIEMĒROTS INVALĪDIEM? **JĀ TAS BŪS PIEMĒROTS MUMS, TAS BŪS PIEMĒROTS IKVIENAM!**